

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

c.b.s. De Rietstek

<concept>

Plaats	:	Kommerzijl
BRIN nummer	:	08AI C1
Onderzoeksnummer	:	292391
Datum onderzoek	:	28 februari 2017
Datum vaststelling	:	

SAMENVATTING

C.b.s. De Rietstek heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

Wat gaat goed?

Het team van De Rietstek houdt goed bij hoe leerlingen zich ontwikkelen en streeft ernaar het onderwijs zo vorm te geven dat alle leerlingen ervan profiteren. Leraren geven helder uitleg en zorgen voor een prettige sfeer in hun groepen. De school bereikt mede hierdoor voldoende resultaten bij leerlingen. Het team gebruikt al enkele jaren een methodiek om de sociale veiligheid te bewaken. Directie en team kennen de sterke en zwakke punten van de school en werken aan verbetering van het onderwijs.

Wat kan beter?

In de lessen kunnen leraren meer werk maken van interacties met leerlingen en van afstemming van het onderwijs. Daarnaast kan de school winst boeken door scherper en diepgaander te analyseren waarom leerlingen stagneren en waarom resultaten op groeps- en schoolniveau soms lager uitvallen dan verwacht. Directie en team kunnen meer prioriteren om te voorkomen dat aan een te groot aantal veranderingen en verbeteringen tegelijkertijd wordt gewerkt.

Wat moet beter?

De school moet duidelijk maken wie het aanspreekpunt inzake pesten is op De Rietstek.

1 INLEIDING

Wat voor onderzoek heeft de inspectie gedaan?

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen een onderzoek met een concept-waarderingskader. Dit kader is in juni 2016 bijgesteld. Vanaf 24 oktober krijgen scholen een onderzoek met dit bijgestelde onderzoekskader voor 2017. Zo ook c.b.s. De Rietstek. Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

Werkwijze

Op 28 februari 2017 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- analyse van documenten (voorafgaand aan en tijdens het schoolbezoek);
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in alle groepen, samen met een observant van de school.

Aan het eind van de onderzoeksdag is een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en de leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Naast de beoordeelde standaarden hebben wij enkele aanvullende wettelijke aspecten beoordeeld. Wanneer niet voldaan is aan één of meer van deze artikelen, geven wij dat aan in paragraaf 3.2.

Leeswijzer

Hierna volgt eerst de conclusie van het onderzoek op c.b.s. De Rietstek. Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2 HOOFDCONCLUSIE

Na een wat onrustige periode door veel personele wisselingen is inmiddels sprake van stabiliteit op De Rietstek. De kwaliteit van het onderwijs en de resultaten van leerlingen zijn voldoende. De school biedt leerlingen ontwikkelkansen op een breed terrein, leraren geven adequaat les en er is aandacht voor leerlingen die iets extra's nodig hebben. Ouders en leerlingen ervaren de school als veilig en prettig. Team en directie werken gemotiveerd aan verbetering van het onderwijs.

Verbetermogelijkheden liggen op De Rietstek vooral in het diepgaander analyseren, doelgerichter werken en scherper evalueren, zowel op klas- als op schoolniveau. De verbeteringen waar leraren en directie nu aan werken zijn talrijk, maar missen mogelijk mede daardoor soms de gewenste scherpste, diepte en doeltreffendheid.

3 RESULTATEN ONDERZOEK C.B.S. DE RIETSTEK

3.1 Kwaliteitsoordelen op onderzochte standaarden

Kwaliteitsgebied Onderwijsproces		Onvoldoende	Voldoende	Goed
Oordeel Onderwijsproces			•	
OP1	Aanbod		•	
OP2	Zicht op ontwikkeling		•	
OP3	Didactisch handelen		•	
OP4	(Extra) ondersteuning		•	

Onderwijsproces

Aanbod

De Rietstek beschikt over een breed leerstofaanbod, dat leerlingen in staat stelt de kerndoelen voor het basisonderwijs te bereiken. Het aanbod betreft naast lezen, taal en rekenen en de zaakvakken ook techniek, sociale competenties, burgerschap, muziek en cultuur. Voor leerlingen die meer of minder aankunnen zijn voldoende materialen aanwezig. Leraren kunnen met behulp van dit aanbod hun lessen in principe goed afstemmen op verschillen tussen leerlingen. Recent heeft de school tijd gestoken in het vernieuwen van het aanbod voor lezen en taal, hetgeen gezien het prestatiepatroon van de leerlingen (relatief lage prestaties bij lezen) ook wenselijk was.

De school kan zich verder ontwikkelen door scherper te formuleren welke doelen men met het aanbod wil bereiken. Dat kan bijvoorbeeld in het taalbeleidsplan, dat nu vooral beschrijft welke activiteiten de school ontplooit. Het is minder duidelijk waar de school naar streeft en wat als gevolg daarvan de speerpunten zijn in het taalaanbod. Een tweede ontwikkelpunt is het aanbod over omgaan met sociale media, een thema dat nu weinig aan bod komt.

Zicht op ontwikkeling en Ondersteuning

De leraren van De Rietstek verzamelen met behulp van toetsen, vragenlijsten voor leerlingen en observaties veel informatie over de prestaties van hun leerlingen. Met regelmaat analyseren ze, samen met de intern begeleider, hoe de leerlingen zich individueel en als groep ontwikkelen. Deze analyses vormen

het vertrekpunt voor het opstellen van groepsplannen. In het weekrooster houden leraren bij welk onderwijsaanbod leerlingen van verschillende niveaus krijgen en welke effecten dit heeft, zodat ze waar nodig bij kunnen sturen.

De school heeft een enkele leerling met een eigen leerlijn, die extra ondersteuning nodig heeft. Voor deze leerling is de documentatie op orde en verzorgt De Rietstek passend onderwijs.

Een ontwikkelpunt voor de school is het stellen van doelen in groepsplannen. Nu stelt de ene leraar hogere doelen dan de ander, zonder dat hier een duidelijke redenering achter zit. Ook zijn er verschillen tussen leraren in de kwaliteit van hun analyses en evaluaties. Het is wenselijk dat directie en intern begeleider proberen hier samen met het team een algehele verbeterslag te maken. Vooral als leerlingen langere tijd stagneren zijn betere analyses nodig, waarbij verklaringen in de eerste plaats gezocht kunnen worden bij de kwaliteit van leraren en in de tweede plaats bij kenmerken van leerlingen.

Didactisch handelen

Leraren geven heldere instructies, bieden veel structuur door lesdoelen te benoemen en regelmatig samen te vatten, houden een vlot tempo aan en in hun groepen heerst een rustige sfeer. De meeste leraren maken goed gebruik van de digitale borden in hun lokalen, zodanig dat de inhoud van de instructie wordt ondersteund. Ze controleren of leerlingen de instructie voldoende begrijpen en besteden waar nodig aandacht aan het uitbreiden van de woordenschat. De leerlingen letten op en zijn betrokken bij de activiteiten. Ze krijgen regelmatig een compliment.

Hoewel het leerstofaanbod en verwerkingsopdrachten zijn afgestemd op het niveau van leerlingen is dat met de instructie niet het geval. Hier kan de school zich verbeteren. Leraren houden nu de groep soms onnodig lang bijeen tijdens een klassikale instructie waar dat niet echt nodig lijkt te zijn. Zo verliezen ze tijd die ze aan groepjes leerlingen zouden kunnen besteden voor meer afgestemde instructie. Andere aandachtspunten zijn interacties tussen leerlingen (bijvoorbeeld door coöperatief leren, waar de school een begin mee heeft gemaakt), leerlingen meer activeren door verschillende manieren van beurten geven en expliciet hoge verwachtingen over de groep uiten.

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Onvoldoende	Voldoende	Goed
Oordeel Schoolklimaat			•	
SK1	Veiligheid		•	

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Kan beter	Voldoende	Goed
SK2	Pedagogisch klimaat		•	

Schoolklimaat

Veiligheid

De Rietstek heeft een veiligheidsbeleid dat deels door het bevoegd gezag is bepaald en deels door de school zelf. Een pestprotocol maakt hier deel van uit. Alle relevante documenten zijn voor ouders via de website gemakkelijk toegankelijk en worden van tijd tot tijd met hen besproken. Ouders zijn op de hoogte van de methode die de school gebruikt voor de ontwikkeling van sociale competenties en het tegengaan van pesten. Volgens leerlingen en ouders wordt er relatief weinig gepest en grijpt de school in als het gebeurt. In bijeenkomsten van de leerlingenraad staat het onderwerp regelmatig op de agenda. De school heeft functionarissen benoemd die aanspreekbaar zijn inzake de sociale veiligheid. Indien nodig maakt de school op correcte wijze gebruik van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Ontwikkelingsmogelijkheden liggen in het gebruik van beschikbare leerlinggegevens over sociale veiligheid in de kwaliteitszorg op schoolniveau. Deze gegevens gebruikt de school nu niet in trendanalyses. Een andere mogelijkheid tot verbetering ligt in het nadrukkelijker positioneren van de functionarissen sociale veiligheid door hen actiever bekend te maken bij ouders en leerlingen. Hiervoor is al genoemd dat het omgaan met sociale media een steviger plaats in het leerstofaanbod verdient.

Pedagogisch klimaat

Leerlingen en ouders met wie de inspectie sprak zijn tevreden over de sfeer op school. Wat de leerlingen betreft blijkt dit ook uit recente enquêtes. Zowel leraren, leerlingen als ouders vinden het prettig dat de school klein is en dat alle leerlingen en leraren elkaar kennen. Gedragsregels zijn duidelijk omschreven en worden volgens de leerlingen in de praktijk ook gehandhaafd.

De Rietstek kan zich sterker profileren ten aanzien van het klimaat door op beleidsniveau te verduidelijken wat de school wil bereiken en hoe hier teambreed aan gewerkt wordt. Leerlingen kunnen een grotere rol spelen in het behoud en de verbetering van het klimaat op school.

Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten		Onvoldoende	Voldoende	Goed
Oordeel Onderwijsresultaten			•	

Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten		Onvoldoende	Voldoende	Goed	N.t.b.
OR1	Resultaten		•		

Onderwijsresultaten

Resultaten

De Rietstek bereikt voldoende resultaten bij leerlingen. Bekeken over drie schooljaren presteren leerlingen van groep 8 op de eindtoets twee keer boven de ondergrens die de inspectie aanhoudt, een keer daaronder.

Over een langere periode bekeken dalen de gemiddelde prestaties van groep 8 licht. Het is belangrijk dat de school diepgaander dan nu nagaat hoe dit komt en wat er moet veranderen om deze trend te keren. Ook kan de school zich nog eens beraden op de prestatiedoelen, die soms aan de lage kant lijken in vergelijking met landelijke gemiddelden.

Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie		Onvoldoende	Voldoende	Goed
Oordeel Kwaliteitszorg en ambitie			•	
KA1	Kwaliteitszorg		•	
KA2	Kwaliteitscultuur		•	
KA3	Verantwoording en dialoog		•	

Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg

De directie van De Rietstek geeft vorm aan kwaliteitszorg door een jaarlijkse cyclus van jaarplannen en jaarverslagen, ingebed in de langer lopende cyclus van het schoolplan. Het vorige inspectierapport constateerde dat de borging tekortschoot, maar dat is niet langer het geval. Directie en team kennen de eigen sterke en zwakke punten.

De kwaliteitszorg kan verbeteren door scherpere prioriteiten te stellen en doelgerichter te werken. De school werkt nu aan veel thema's tegelijk, hetgeen fragmentering in de hand werkt en mogelijk de werkdruk verhoogt. Een duidelijker focus, concretere doelen en kritische evaluaties kunnen effecten van teaminspanningen vergroten.

Kwaliteitscultuur

Het team werkt gemotiveerd aan verbetering van het onderwijs, zowel door individuele scholing als door teamscholing. Dit schooljaar staat begrijpend lezen in de scholing centraal. Via de website en nieuwsbrieven krijgen ouders informatie over de verschillende activiteiten. In de dagelijkse praktijk blijkt de kwaliteitscultuur onder meer uit klassenbezoeken door de directie, de intern begeleider en leraren onderling.

Als De Rietstek vanuit een eigen visie op het onderwijs duidelijker kiest voor enkele verbeteronderwerpen kan dit de kwaliteitscultuur ten goede komen. Het hele team is dan nadrukkelijker met hetzelfde thema bezig. De gespecialiseerde leraren kunnen een grotere rol spelen op hun eigen terrein. Het team zou graag meer feedback willen aan de hand van klassenbezoeken, die naar de mening van leraren nu te incidenteel plaatsvinden.

Verantwoording en dialoog

De Rietstek verantwoordt zich voldoende over de resultaten en de verbeteringen waar de school mee bezig is in de schoolgids, de nieuwsbrieven en via de website. Ouders vinden dat de school voldoende informatie geeft.

De school voert geen systematische dialoog met ouders over de kwaliteit van het onderwijs. Hier ligt dan ook een ontwikkelpunt. De geplande enquête onder ouders kan een goede invalshoek voor zo'n dialoog vormen. Een ander ontwikkelpunt, genoemd door ouders, is het vergroten van ouderbetrokkenheid bij activiteiten van de school. De school streeft hier wel naar, maar volgens de ouders met wie de inspectie sprak kan daar meer werk van worden gemaakt.

3.2 Overige wettelijke voorschriften

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op c.b.s. De Rietstek. We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie. Hieronder geeft het bestuur zijn reactie: